

չատ փնաս կ'ընէ Նւրոպայի ցորեններուն . բայց աղէկ որ ինքն ալ սաստիկ թշնամի մը ունի որ Նւրոպացիք անունը հիշու գրեր են : Երկայ ալ ցորենի ճանձին չափ է . բայց իր հաւկիթը անոր փորուն մէջը կ'ածէ . ան չգտնէ նէ՝ ուրիշ ճանձ կամ մեղու մը կը փնտռէ որ փորը պարպէ ու իրեն հաւկիթին բոյն շինէ : Երբ գոյնը սեփ սև է :

() րակեաց ըսուած ճանձը իրեք տարի թրթուրի կերպարանքով ջրին տակը ցէիս ուտելով կը կենայ . ետքը ջրին երեսը կ'ելլէ , շուտ մը մաշկ կը կապէ , ճանձ կը դառնայ ու կը թռչի , պատի մը կամ ծառի մը վրայ կ'երթայ . անկէ ետքը կէս օր կ'ապրի չապրիր . անոր համար քիչ կ'ըլլայ որ արև տեսնէ . վասն զի գրեթէ միշտ գիշեր ատեն կը հանդիպի իր ճանձը ըլլալն ու մեռնիլը :

Բերիկայի հարաւային կողմը ճանձ մը կայ իրեք չորս մատնաչափ երկայն՝ որ փոսուռայէն շատ աւելի լոյս կուտայ կ'ըսեն . անանկ որ ճամբորդները կ'առնեն ասիկայ իրենց գաւազանին վրայ կ'անցընեն որ գիշեր ատեն ճամբանին տեսնեն :

Եւսոյ բնական նշանները :

Սայիս :

Եւս , Վրիգորիկ , Եւ . ասկէ վերջը ամօթ է անկողնէն ուշ ելլելը :

Եւս պատու հանը կը բանամ . նայէ , դեռ արևը չէ ծագած , բայց արշալոյսը ծիրանի գունով ներկուեր է :

Եւս չափս օրերը երկընցեր են . դեռ ժամը տասներմէկ ու կէս է : (4½)

Տես ինչպէս յստակ ու պայծառ է օդն ու երկինքը : Եւս ըսէ , ելլենք դուրս :

Եւս դէպ 'ի սա գեղեցիկ ծաղկած դաշտը երթանք :

Սայիսը ամիսներուն մէջ ամենէն

գեղեցիկն է . դաշտերն ալ ամենէն աւելի աս ամսուս մէջ զուարճալի կ'ըլենան :

Եւս տես , արևը կ'ելլէ , ճառագայթները լեռներուն ու բարձր ծառերուն գլուխները օսկեգոյն կը զարնեն :

Եւս հովիկը որ թփերը կ'օրօրէ , ծառերուն տերեւները կը շարժէ , կարծես թէ կը փութայ արևուն առջևէն վազելով իմաց տուող ըլլալ :

Ստիկ ըրէ սոխակներուն՝ ծիծառնունկներուն ձայները . ինչ զուարճալի , որչափ փոփոխ եղանակներ կ'ընեն :

Եւս թէ մէկմէկու բարև կուտան , մէկմէկու պատասխան կուտան , և արևուն երևնալը կը տօնեն :

Եւս հիմա սա ցանկերուն շուքին տակը կանաչ ճամբէն երթանք :

Եւս տեսնես , Վրիգորիկ , որ հիմա բոլոր աս տունները ծաղկեր են . բոլորն ալ իրենց հոտը կը բուրեն . ամենուն բուրմունքը մէկտեղ խառնուած՝ մարդուս սիրտը կը զմայլեցընեն :

Տես որչափ տեսակ տեսակ ծաղկեր կան : Եւս , ամենէն ալ ժողովնք փունջ մը կապենք :

Եւս ծաղկըններէն ալ որ առանձին հոտ չեն տար , դու ժողովէ մէկտեղ բեր , կը տեսնես թէ ինչ անոյշ հոտ կուտան :

Սա թռչունը կը տեսնես որ անդադար կ'երթայ կուգայ . յայտնի է որ հոն տեղը բոյն դրեր է :

Եւս կամաց կամաց երթանք ու խոտերը վեր առնենք նայինք :

Տես տես ինչ սիրուն են . դեռ փետուրնին չէ եկած :

Եւս խեղճեր , կարծես թէ իրենց կերակուր բերած ենք , կտուցնին կը բանան :

Եւս թող թող , մէկդի քաշուինք , մայրերնին դէպ 'ի հոս կը թռչի :

Թէ որ կասկած առնէ թէ մենք դպեր ենք բունին , կրնայ բոլորովին երեսէ թողուլ , խեղճ ձագերը անօթի կը մեռնին : . .

Եւս հիմայ չորս դիգ , Վրիգոր

րիկ, տունկ մը չկայ որ կանաչցած չըլլայ :

Ինչ բարձր կաղնին ալ վերէն վար տերեւներով զարդարուեր է :

Նառ ու ծաղիկ, դաշտ ու երկինք ամէն բան պայծառացած կ'երևնան :

Իայց տես թէ ամէն մէկ բոյսը ինչպէս առանձին կազմուածք ունի, ինչ զանազան ձևով ճղեր ու տերեւներ. ինչուան կանաչ գոյներնին ալ մէկմէկէ տարբեր է :

Ետանք հիմայ աս պարտէզը :

Եայէ պարտիզպանն ալ ինչ հոգով մաքրեր է, որ անպիտան խոտ մ'ալ չկայ մէջը :

Ի՞նչ որ ան ամէն ծլած տունկերը թողուր, հիմա աս արտը բոլորովին խոկած՝ իրար անցած կ'ըլլար, և այնչափ ճղերուն վրայ հազիւ քիչ մը պրտուղ ու ծաղիկ կ'երևնար :

Եայէ, կեռասներն ալ սկսեր են հասուննալ :

Ինոնց կարմրիկ գոյնը՝ կանաչ տերեւներուն գեղեցկութիւնը կուտայ. ան կանաչն ալ ասոնց կարմրութիւնը աւելի դուրս կը ցատեցընէ :

Պարտէզին տէրը ահա կուգայ. կարծեմ քեզի կեռաս պիտի տայ :

Եայէ որ տայ նէ՝ չափազանց քաղաքավարութեամբ չէ չըսես, ոչ ալ ծակաչքութեամբ ժողովես. առնելէդ վերջն ալ պատշաճ շնորհակալութիւնըդ ըրէ :

Ի՞նչ ամիսը որ բնութեան մէջ ամենէն գեղեցիկն է, և քաղաքական կենաց մէջ հանդիսաւոր, հաւատարմեալք ալ անոր համեմատ՝ արժանաւոր ազնիւ բնութեան մը ընծայեր են, որ է Իստուծոյ և մեր մայրը՝ որ իրաւցընէ աշխարհիս գարունը բերաւ :

Ի՞նչ բանս կը ցուցընէ քեզի նսւ աս երգս .

ԵՆՆԱՆ ԵՆԵԱԼ յայդս այգոյն
Իջի յովիտ ծաղկաւէտ,
Ուր ցանկալի արևուն
Ճեմի զեփուռ կարապետ :

Անդ ի խոնարհ ուր երկին

Փարի զգաշտաւն բզրճաւ,

Բզբրբմացանն անկողին

Եթող արևն և յարեաւ :

Յարեաւ, և օդ՝ բլուրք և ջուր

Հանգոյն լարից զուգահար,

Յայն նախկին փայլ կենսատուր

Տատանեցան սիրաբար :

Վարդ և յասմիկ, մանիշակ

Ծաւալացան բոյր ի բոյր,

Ճընճղուկ, սարեակ և սոխակ

Երգս ինչեցին դաշն համբոյր :

Ճաճանչաւուխտ ծիրանի

Արկ, արեգակն ել ի վեր,

Խարտեաշ մական արքենի

Խոնարհեցոյց յերկիր մեր :

Արդ հաշտութիւն, արդ գարուն,

Արդ սէր ծաւալ ի բնութեան,

Համատարած քաղցրութիւն

Խաղայ խորան ի խորան . . .

Իսկ իմ տըւեալ զաջա ի լոյս,

Բզսիրտս յանմեղ ի հըրճուանս,

Եւ ցողթուրմ զոտս ի բոյս

Հովանաւոր ի յեմակս,

Բզիւնը ծաղկանցս երկնեանդ

Յորոց ի ցօղ փայլ ի փայլ

Բիւր անկանին ծիածանք,

Ո՛ւմ ձօնեցից սրբաացեալ :

Քեզ, բերողիդ արդեօք քեզ

Այսքան բարեաց, ով Մայիս :

Այլ զի շիկնեալ դու ասես,

« Իցիւ, այլ մի. զի մահ յիս .

» Թէպէտ չըքնաղ յերկտասան

» Ծընունդ տարւոյն չիք քան զիս .

» Թէպէտ կենաց եմ օրրան,

» Այլ պէս նոցին մահ և յիս » :

Ապա գիտեմ, գիտեմ ո՛ւմ

Չօնել զծաղկունս զոր հասի .

Ի տաճարի անդ սըրբում

Կայ ինձ երկնից տիրուհի . . .

Քեզ աւասիկ, Մարիամ,

Սըփուեմ զծաղկունս ընդ ոտիք,

Եւ ընդ նոսին զանթառամ

Հեղում սրբաիս քեզ զանձուկ :

ՏՆՏԵՍ ԱԿԱՆ ԴԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

Ի՞նչ որչափ փաստար են մարդուս կենացը
Գործած և հորած մարմինները :

ԵԱՐԴՈՒՍ կենացը ամենէն հարկաւոր բանը օգն է. առանց անոր ոչ մնունդ կրնայ առնուլ, և ոչ կենդանութիւն պահել. և փորձով տեսնուած են միշտ ապականեալ օգին փնա-